

RAT "Estonia" kunstinõukogu koosoleku

protokoll 5.07.63.a.

Koos olid: sm.-d. Hammer, Ots, G., Väljaots, Mägi, Mering, Tamberg, Generalova, Suve, Mikk, Murdmaa, Balojan, Leis, Randviir, Kuusemets, V. Järvi, H. Puur, Kareva, Herkül, Raudsepp, Targama, Järvela, Plees, Mändmaa, S. Ots.

Päevakord: 1) 3 balleti peaproovi arutus
2) Tarifitseerimine.

Sm. G. O t s: Mulle tundus toores olema. 3 tantsijat on laval, aga korruga ei tantsi, ei tõsta jalgu korruga, puudub rütmiline. Kõik "3 balletti" on veel toored. Kas on õige seda veel hooaja lõpul välja tuua? Kas poleks õigem hooaega alustada uue lavastusega. Kõige tugevam mulje jäi mulle esimesest balletist. Sisu tuli välja kõige selgemalt. Kärge juures oleks tahtnud näha vananemist just kehaliselt - füüsiliselt. "Sõduri lugu" oli nagu kõige vähem välja töötatud. Rääkimine balletisolistidel on siiski raske. See oli paremat sorti isetegevus. Kergel "r" täht põriseb. Rõosil "s" täht läheb kaduma. Kas on õige panna Vasarat ja Kärvetit tantsima. Kuplee kuradil läks kaduma. Viimasel balletil on tehnilised momendid halvad (päike). Lass tuleb lavale, mingisugune sõrmus sõrmes, miks tantsijad ei saa korruga rütmil pidada?

Sm. M u r d m a a: Tantsijad ei ole harjunud seda tegema.

Sm. H e r k ü l: See lavastus jääb meile kooliks, et nad peavad korruga tantsima.

Sm. S. O t s: Ma ei ole sellega nõus. Kas siis ennem pole nõutud korruga tantsimist.

Sm. G. O t s: Balletitrupi käest ei ole nõutud täpselt rütmil. Kuidas aga võime selliselt tükkilavale lasta?

Sm. M ä g i: Mis on Suve lavastuses tähtis, kas tants või tekst, see jääb arusaamatuks. Teksti võiks lühendada, kordamisi täiendamisi.

on palju.

Sm. V ä l j a o t s: Tüki edasilükkamine oli siiski tarvilik ja ta on paranenud 1 nädalaga. Parim on siiski Generalova lavastus. Idee on selge, puhas. Väga meeldib mulle Ojalo selles osas. Ilusat ja karget on temas. Kuidas Leis selles osas esineb, ei tea. Kerge peaks füüsiliselt näitama oma vananemist. "Sõduri lugu" on muutunud paremaks. Mina soovitan ka teksti ajal plastikat - füüsilist tegevust - tinglikult. Praegu on tekst neile ülejäokäiv. Mind üllatas Kerge, kes on suurepärase sisemise jõuga - on hea näitleja. Jutustaja ülesandest ma ei saa aru. Mingi ülbus on nende juures, longivad laval. Nad ei tunne huvi millegi vastu. Nemad teevad kõike mehaaniliselt. See tants on mõttetu. Minu ettepanek on sügiseks uued jutustajad panna. Valitseb pessimism. Kõik on ette mängitud. Kärpeid tuleb teha nende jutustustes. Tehniliselt on paremaks läinud, kuid üleminekuid ei ole orgaanilisust. Roos on muutunud lohakaks, eriti peale tarifitseerimist. Viimane ballett-Murdmaa lavastuses - viimane osa on väga pime - tontlik, liiga süngel, peletab. Jalgade töö läheb kaduma. Hingamine tuleb liiga selgelt esile. Kuid sellest kujuneb siiski tohutult huvitav õhtu. Ballettmeistrite juures näeme huvitavaid valgusähvatusi. Asi on uudne, kuid see peab olema väga puhas. Minu ettepanek oleks ka esietendus jätta sügiseks, kuid homme etendus toimub peamiselt "pappade-mammade" jaoks.

Sm. S. O t s: Kui me seda siiski selliselt näitame, kas me ei osuta noortele "karuteenet"? "Sõduri lugu" on näidend tantsudega. Kõgu tekst räägitakse ühes rütmis, kas teha näidend või muuta balletiks? Tambergist jääb mulle keskmine osa arusaamatuks. Miks on esimene armastus nii traagiline?

Sm. T a m b e r g: Mulle tundub, et asi ei ole siiski küps. Kuid esietendus peaks siiski toimuma. Seda küsimust oleks siiski pidanud teravamalt üles tõstma. Ja tõstma juba eelmisel kunstinõukogul.

Sm. P u u r: Mulle jäi mulje, et tütarlaps unistab kirest, mitte armastusest. Kui unistada armastusest, siis on see ilus, praegu jääb see aga meelaks - halva maitsega. Päikese tõus peaks olema helgem.

Sm. R a u d s e p p: Kui meie selle ettepaneku tegime kolmele noorele ballettmeistrile lavastada "3 lühiballetti", siis tahtsime kõigepealt näha teie eeldusi, mõtteid, teie oskust lavastada. Minu sisetunne ütleb, et need noored on siiski tublid. Ka vanade meistrite juures juhtub ebaõnnestumisi. Tubli töö tegite. Asjad on uudsed. Puudujäägid olid tingitud nii ajapuudusest kui ka teie noorusest lavastajatena kui ka tantsijate võimeist tänapäeva muusikas tantsimisel. "Sõduri lugu" - kui jutustajate paar tükki ei kannaks, siis ei ole asi õigustatud. Mina näeksin jutustajatena ainult kas Karni või Eskolat.

Sm. H e r k ü l: Meil ei ole drilli, ei ole distsiplineeritud mass laval, meil on balletis midagi valesti. Lo aastat tagasi tantsisid tantsijad laval paremini kui praegu. Meil ei ole tähtis kuidas tantsitakse vaid kui palju on tantsijaid laval. Meil öeldakse, et mida rohkem on neid laval, seda vähe paistavad tantsijate vead välja. Sm. Tambergile suur tänu, kes nii eneseohverdaval aitab kolme noort ballettmeistrit. Kui oleks meil palju selliseid. Kolmele noorele ballettmeistrile kiitus tubli töö eest.

Sm. G. O t s: Kas on väja väikest viiulit? Kas seda mitte ära mängida. See on asjatu dubleerimine. Pöörilava pööramist on liiga palju. See käib väga suure mürinaga. Noore neiu puhul jäi mulle ka mulje, et tegemist on nagu mingi luupainajaga. Kostüümid on viimases luitunud - värv ebaõnnestunud.

Sm. G e n e r a l o v a: Meie saime proove teha väga vähe. Aega ei olnud. Muusika on raske - nõuab tantsijailt väga palju. Kuid kindlasti töö käigus asi paraneb.

Sm. S u v e: Olen nõus märkustega. Kuid usun siiski, et Luukese ajaga see ei parane. Meie tantsijate musikaalsus on halb. (Lukaševitš). Head on Ojalo ja Skljanskaja. On vaja veel tublisti proove ja tööd.

Sm. H a m m e r: Kui jutustajad on liikumisse seatud ja nad võtavad sellest osa, peab see olema perfektne. Kui seda ei ole, siis peame otsustama, mida ära jätta. Kes on meie kollektiivis 2 sellist inimest, kes sõnalise osaga toime tuleksid sügiseks?

Sm. V ä l j a o t s: On Vark, Ü. Ulla ja Loo.

Sm. P l e e s: Meie räägime sellest kui noorte ballettmeistrite eksamitööst, aga mitte kui "Estonia" plaanilisest lavastusest, kas kunstnikkogu varem ei teadnud, et Vasar ja Kärvet ei kannata teksti. Miks siis nüüd selline paanika? Miks otsitakse Karmi ja Eskolat?

Sm. P u u r: Ainult jutustajate vahetamine ei paranda asja. Suurendama peaks tantsulist osa ja õige tublisti.

Sm. M e r i n g: Väga palju on illustreerivat teksti. Tuleks kärpida.

Sm. M u r d m a a: Kaasaja inimene on palju avalikum - avaldab rohkem oma tundeid. Miks kirgi ei tohi balletilaval näidata, kui see ei ole haavav silmale. Minu meelest Randviir tabas just seda kaasaega.

Sm. R a u d s e p p: Minu meelest mingit katastrofaalset siin siiski ei ole. Ärritumiseks pole põhjust.

Sm. P l e e s: Olen veendunud, et kui süglsel tuleme tagasi, pole meil aega tükki parandada ega uusi osalisi sisse viia.

Sm. H a m m e r: Praktiliselt ei ole meil võimalik lavastust edasi lükata, kuigi seda tahame. Mina arvan, et homme etendus peab siiski toimuma, edasilükkamine pole enam võimalik. Kui jätame süg seks, siis kaob aeg lihtsalt vana taastamiseks ja paran-

damine jääb ikka edasi. Tuleb uuesti läbi vaadata "Sõduri loo" jutustajate tekst ja leida uued, kes tuleksid asjaga toime. Sm. Väljaots, Raudsepp ja Suve peaksid seda tegema. Ühinen sm. Pleesiga, et meie ettenägelikkus on siiski väike.

Sm. R a u d s e p p: Meie äiole küsinud lavastajate arvamusi kas ballett võib välja tulla. Samuti pole dirigent oma sõna öelnud.

Sm. Järvi, V.: Mina arvan, et esietendus peaks homme siiski toimuma.

Sm. T a m b e r g: Mina arvan, et "Estonia" teater selle lavastuse ei ole tooremalt lavale toonud kui oma teised lavastused.

Sm. S u v e: Minu arvamus on, et sm. Reet Härmile on vajalik avaldada kiitust eeskujuliku töösse suhtumise eest.

Sm. H a m m e r: Kuidas on arvamus?

OTSUS: Avaldada käskkirjaga kiitust kontsertmeisterile Reet Härmile.

Sm. V. J ä r v i: Teksti tuleks kärpida. Kuidas seda teha, kas Suve on nõus?

Sm. S u v e: Olen küll.

Sm. H a m m e r: Selle töö peab ära tegema.

OTSUS: lubada "3 balletti" esietendusele 6.07.63.a.